

μιμῆται μὲν κατὰ τὸ εἶκος, ἢ τὸ ἀναγκαῖον, νὰ τὰς κοσμῆ δὲ καὶ ὅσον εἶναι δυνατόν πρὸς τὸ κρείττον· καὶ καθὼς εἰ Ζωγράφοι τὰς Εἰκόνας, ἀφ' οὗ τὰς ἀποδώσωσι τὴν οἰκίαν Μορφὴν, καὶ τὰς κάμωσιν ὁμοίως μὲ τὰ Πρωιότυπα, τὰς κοσμοῦσι καὶ περισσότερον, τοιοῦτοτρόπως καὶ ὁ Ποιητὴς μιμούμενος, φέρει εἰπεῖν τὸν Ὀργίλον, νὰ τὸν δεικνύῃ μὲν ὡς τοιοῦτον, νὰ τὸν κάμνῃ δὲ καὶ Ἐπιεικίως μᾶλλον Παράδειγμα, ἢ Σκληρότητος, καθὼς ὁ Ὀμηρὸς τὸν Ἀχιλλεῖα· ὁμοίως καὶ Λόγους νὰ ἀποδίδῃ τοὺς προσήκοντας εἰς πάντα Χαρακτήρα, καὶ ὅχι τοὺς αὐτοὺς εἰς πάντας· οἷον ἂν μιμῆται τοὺς λόγους ἐνὸς Βασιλέως, νὰ τοῖς δίδῃ τὸν εἰς τὴν Βασιλικὴν Ἀξίαν πρέποντα Ὄρον· ἂν ἐνὸς Ῥητορὸς, τὴν Δεινότητα· ἂν μιᾶς Γυναικὸς, τὴν Ἀπλότητα· ἂν ἐνὸς Ἰδιώτου τὸ Πεζόν· ἂν ἐνὸς Ἀγοραίου τὸ Φορτικόν· καὶ εἰς τοὺς πάντων σχεδὸν τὸ οἰκεῖον. Ἀρίστη δὲ Πηγή νὰ συνάξῃ τις τὸ οἰκεῖον εἰς πᾶν ἦθος, καὶ νὰ τὸ συστήσῃ μὲ τοὺς πρέποντας Χαρακτήράς του, ἔτι δὲ καὶ νὰ εὔρη τὰς μετέπειτα ἀρμοδίας του Περιτάσεις, πῶς πρέπει νὰ συνισῶνται, καὶ ἐκ τίνων νὰ λαμβάνωσι τὰς Ἀφορμὰς, εἶναι τὸ πρῶτον καὶ δεῦτερον περὶ Ῥητορικῆς τοῦ Ἀριστοτέλους.

Διάνοια Ποιήσεως.

Καὶ ἡ Διάνοια δὲ εἶναι τῶν χρησιμωτάτων ἔχει μόνον εἰς τὴν Ποίησιν, ἀλλ' ἀπλῶς εἰς πάντα τὰ Εἶδη τῆς Ποιητικῆς· ἐπειδὴ Ποίημα ἄνευ ταύτης εἶναι ἀδύνατον νὰ εὐδοκηθῇ, καὶ πανταχοῦ κρίνεται ἀναγκαιοτέρα τοῦ ἦθους· διότι τὸ μὲν ἦθος παρατηρεῖται νὰ δοθῇ εἰς τοὺς Λόγους, φέρει εἰπεῖν εἰς τὰς Πράξεις τοῦ Ἀχιλλεῖως, ἢ τοῦ Θερσίτου, ἢ ἑποῖουτιος ἄλλου, καθὸ τοιούτου· ἢ δὲ Διάνοια καὶ εἰς τὰ τούτων, καὶ εἰς τοὺς τοῦ Ποιητοῦ Λόγους, καὶ εἰς πάντας τοὺς Τόπους τῶν

Ποιήματος εἶναι ἀναγκαῖα· διὸ καὶ ἀήθεις μὲν Λόγοι δύναται νὰ συνεπείθῃ καλοὶ, ἄνευ δὲ Διανοίας, οὐδέποτε, οὐδὲ Λόγοι, οὐδὲ ἦθος· ὅθεν καὶ ὅπου μὲν ἦθος, συνεπιζητεῖται καὶ Διάνοια· ὅπου δὲ Διάνοια, δὲν συνεπεται ἀναγκαιῶς καὶ τὸ ἦθος. Διὰ τοῦτο καὶ τινα, τῶσον Μέρη, ὅσον καὶ ὁλόκληρα Ποιήματα, ἂν καὶ ἀήθη, ὅμως διὰ τὸ νὰ μὴ σερῶνται τῆς προσηκούσης Διανοίας εἶναι καὶ κάλλιστα.

Λέγεται δὲ Διάνοια τὸ ὅσον πρέπει νὰ παρασκευάζεται ὑπὸ τοῦ Λόγου, τὰ Ἐπιχειρήματα δηλαδὴ, τὰ ἀπαιτούμενα εἰς τὸ νὰ λέγῃ ὁ Ποιητὴς, καὶ νὰ διαθέτῃ καλῶς, καὶ εὐτάκτως τὰ ἐνόντα, ἢ τὰ ἀρμόζοντα εἰς πᾶν τὸ Προκείμενον. Μέρη δὲ τῆς Διανοίας εἶναι τὸ νὰ ἀποδεικνύῃ, ἢ Γνώμην νὰ ἀπορατίξῃ ὁ Ποιητὴς, ἢ νὰ λύῃ τι, ἢ Πάθος νὰ παρασκευάξῃ, οἷον, Ἐλεος, Φόβον, Ὀργὴν, καὶ τὰ τοιαῦτα· ἢ Μέγεθος, ἢ Σμικρότητα· καὶ τοὺς τόπους ἐκ τῶν ὁποίων εὐγαίνουσι τὰ ἀνήκοντα Ἐπιχειρήματα εἰς τὴν ἐκάστων Ἐργασίαν, τοὺς διδάσκει ἢ Ῥητορικὴ κατὰ Πλάτωνα· ἐπειδὴ ἐκείνης μέρος εἶναι ἢ Διάνοια, καὶ ἐνταῦθα διὰ Συντομίαν καταλιμπάνεται ὁ περὶ ταύτης πλατὺς διόμενος Λόγος, ἐνὸς μόνου τούτου, ὡς ἐνταῦθα ἀνήκοντος, προσεθέντος, ὅτι δηλαδὴ, ἐπειδὴ εἰς τὰ Ποιητικὰ Συνθέματα δὲν εἶναι πάντοτε οἱ Λόγοι γυμνοὶ, ἀλλὰ συμμιγμένοι μὲ Πράξεις κατὰ διαφόρους Περιτάσεις, θὲν ἔχουσι καὶ μόνον πάντοτε ὅλην τὴν Ἐνέργειαν, ἀλλ' ἐπίοτε καὶ αὐτὰ τὰ Πράγματα καθ' ἑαυτὰ φαίνονται τοιαῦτα, ἢ τοιαῦτα· διὸ καὶ ὁ Ποιητὴς πρέπει νὰ μὴ ἀγωνίζηται πάντοτε νὰ δείξῃ τὰ Πράγματα, ἢ Ἐλεεινὰ, ἢ Δεινὰ, ἢ Μεγάλια, ἢ εἰκότα διὰ μόνου γυμνοῦ τοῦ Λόγου, καὶ τῆς Διδασκαλίας· ἀλλὰ ποτὲ μὲν πρέπει νὰ τὰ δεικνύῃ τοιαῦτα ἢ Πράξεις περισσότερον (καθὼς γίνεται κατὰ τὸ πολὺ εἰς τὰ Δραματικά, καὶ ὁμοίως καὶ εἰς ἄλλας Παθητικὰς Περιτάσεις) ποτὲ δὲ καὶ αὐτὸς μόνος ὁ Λόγος νὰ τὰ παρασκευάξῃ, καθὼς ἢ Χρεία ἢ Φελεον ἀπαιτῆ.